

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Інноваційні технології в агрономії, землеустрої,
електроенергетиці, лісовому та садово-парковому
господарстві**

19 травня 2022 року

Біла Церква
2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Зубченко В.В., канд. екон. наук.
Хахула В.С., канд. с.-г. наук, доцент.
Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Молодь – аграрній науці і виробництву. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти, 19 травня 2022 року. Білоцерківський НАУ. 101 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

Основними параметрами для обґрунтування системи ефективного землекористування необхідно вважати:

- наявність чітких меж міської забудови і природного ландшафту;
- доцільну щільність забудови, у тому числі території житлової забудови;
- обґрунтування містоутворюючої структури (промислові об'єкти, транспортні лінії, території інженерних споруджень, а також адміністративні установи, об'єкти охорони здоров'я тощо);
- захист лісів, лісопарків, зелених насаджень, водних об'єктів тощо;
- прийняття виважених рішень по історико-культурних об'єктах;
- благоустрій територій об'єктів обслуговування (магазини, театри, клуби, цирки тощо);
- формування резервних територій (у тому числі незабудованих і спеціальних територій тощо);
- визначення дозволених видів землекористування для певних локальних територій великого міста;
- розмежування несумісних видів землекористування, зокрема, таких як житло і шкідливе промислове виробництво;
- обмеження поширення міської забудови на цінні сільськогосподарські угіддя;
- запобігання житлового будівництва на непридатних для цього територіях, що зазнають впливів повенів, землетрусів, зсувів тощо;
- встановлення мінімальних розмірів земельних ділянок і їх ринкове оцінювання;
- заохочення розвитку альтернативних комерційних центрів з метою зниження навантаження на центральні бізнесові райони великих міст і створення нових робочих місць для жителів околиць [1, 2].

Таким чином, враховуючи переваги соціальних наслідків містобудівної діяльності, ефективність використання земельних ресурсів в ринкових умовах повинна оцінюватися з урахуванням невиробничого характеру діяльності, тобто суспільною корисністю. Загальна ефективність міського землекористування містить дві складові, які мають бути поєднані і збалансовані: ефективність використання земель міст як системи в цілому та інвестиційна ефективність окремих напрямів землекористування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Боровий В., Зарицький О. Роль земельно-кадастрової інвентаризації у зонуванні земель населених пунктів. Землевпоряд. вісн. 2013. № 6. С. 33–36.
2. Гаража О. Роль земельно-кадастрової інвентаризації у зонуванні земель населених пунктів. Землевпоряд. вісн. 2014. № 12. С. 43–44.
3. Дьомін М.М., Петраковська О.С. Актуальні проблеми законодавчого забезпечення містобудування і землекористування в Україні. Містобудування та територіальне планування. К.: КНУБА, 2004. № 17. С. 85–96.
4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768- ІІ. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3–4. 27 с.

УДК: 625.7/8:332.6

ЄРМИЛОВ Д.А., студент 3 курсу

Науковий керівник – **КОЧЕРИГІН Л.Ю.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ВІДЧУЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК З МОТИВІВ СУСПІЛЬНОЇ НЕОБХІДНОСТІ

Вирішення проблем розвитку дорожнього комплексу України потребує великої впорядкування на основі сучасних інновацій. Позитивних результатів неможливо досягти без урахування національних особливостей усієї системи управління галуззю. Тому для забезпечення цілісності системи в галузі необхідний поглиблений аналіз ключових аспектів характеристик руху. Складність правового регулювання земельних відносин у сфері автомобільних перевезень зумовлює актуальність вирішення проблеми раціонального використання земель, а її нормативно-правова база потребує подальшого вивчення та впровадження в господарську діяльність.

Ключові слова: власник землі, земельна ділянка, землі транспорту, відчуження земельних ділянок.

Дороги відіграють важливу роль в продовольчій та економічній безпеці країни. Нова дорога або міст можуть значно скоротити не лише час на поїздку та дистанцію між пунктами призначення для громадян, але й для перевізників та бізнесу. Це означає швидкість доставки товарів, з меншими витратами. Тому, перед початком будівництва, необхідно визначити, де буде проходити дорога і якої шириною повинна бути смуга відведення. Такі дороги, звичай, проходять через чийсь землеволодіння та землекористування. За умови постійного розширення системи автомобільних доріг необхідною вимогою є примусове відчуження земельних ділянок, які розташовані в межах їх будівництва чи реконструкції, а також у приватних осіб.

Проблемі врегулювання користування землями транспорту висвітлюються у працях таких вітчизняних вчених, як І.К. Бистряков, М.М. Габрель, А.П. Гетьман, В.А. Голян, Б.М. Данилишин, А.І. Демченко, Д.С. Добряк, Ш.І. Ібатуллін, П.Ф. Кулинич, А.Г. Мартин, А.М. Мірошніченко, В.В. Носік, В.І. Семчик, М.Г. Ступень, А.М. Третяк, М.А. Хвесик, М.В. Шульга [2].

Відведення землі під будівництво транспортної інфраструктури пов'язане з припиненням індивідуальної власності на землю та припиненням права користування земельною ділянкою [6].

Існує багато проблем з оформленням права користування землею під існуючими дорожніми об'єктами та іншими об'єктами дорожнього господарства, а також при відведенні ділянок землі під розміщення, будівництво, реконструкцію та експлуатацію нових дорожніх об'єктів.

Так, при вилученні земельних ділянок, які будуть входити до смуги відведення, виникає необхідність погодження всіх необхідних питань з усіма землевласниками та землекористувачами. На сьогоднішній день питання відчуження земельних ділянок для будівництва доріг та їх експлуатації достатньо врегульоване на законодавчому рівні. Наприклад, Закон України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», що затверджений 17.11.2009 р. № 1559-VI [3].

Є законодавчо встановлені терміни для здійснення цього процесу, але на такі випадки все одно доводиться чекати роками. Відповідно до чинного законодавства, якщо власник відмовляється добровільно надати земельну ділянку, орган виконавчої влади подає апеляційну скаргу до суду першої інстанції (адміністративного). Тоді власник може оскаржити це рішення і звернутися до апеляційного суду, а потім, якщо апеляційний суд підтримає попереднє рішення адміністративного суду, з касаційною скаргою власник, на рішення апеляційного суду, може звернутися до касаційного. Касаційний суд може повернути справу на новий розгляд, тим самим відновивши цикл оскарження. Враховуючи переповнену судову систему, рішення про експропріацію землі займає роки. Чинний механізм відчуження досить тривалий, а це гальмує розвиток дорожньо-транспортної мережі.

Іншим проблемним питанням залишається надання неналежної компенсації власникам земельних ділянок та будинків, розташованих на них. Так згідно зі статтею 5 зазначеного Закону [3] викупна ціна повинна включати вартість земельної ділянки (її частини), житлового будинку, інших будівель, споруд, багаторічних насаджень, що на ній розміщені, з урахуванням збитків, завданих власнику внаслідок викупу земельної ділянки, у тому числі збитків, що будуть завдані власнику у зв'язку з достроковим припиненням його зобов'язань перед третіми особами – зокрема упущена вигода, у повному обсязі. Тоді як, згідно зі статтею 19 Закону України «Про оцінку земель» [5] передбачено, що оцінка земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, яка проводиться у зв'язку з викупом цих ділянок з мотивів суспільної необхідності, проводиться на основі методичного підходу капіталізації чистого операційного або рентного доходу від використання земельних ділянок з урахуванням їх використання за цільовим призначенням (використанням), встановленим на день ухвалення рішення про викуп таких земельних ділянок для суспільних потреб. Але непоодинокі випадки, коли органи державної влади або місцевого самоврядування встановлювали розмір викупної ціни на підставі оцінки, проведеної методом порівняння з цінами продажу подібних земельних ділянок. Як наслідок, викупна ціна була значно нижчою.

Отже, Закон України Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» [3] потребує внесення певних змін. Тобто пришвидшення розгляду

питання про відчуження земельних ділянок з урахуванням можливих житлових проблем власників землі, та без впливу на визначення фактичної вартості землі.

Тому, Уряд ще у грудні 2021 р. (законопроект № 6422) [5] запропонував законодавчо врегулювати питання з відведення земельних ділянок для будівництва та експлуатації об'єктів транспортної інфраструктури. Але це питання і досі не вирішено.

Також мають бути внесені зміни до Кодексу адміністративного судочинства України, згідно з якими запропоновано додати нову статтю, згідно з якою спрощені процесуальні правила враховують адміністративні справи щодо спорів про примусове відчуження необхідних об'єктів під будівництво доріг загального користування, мостів, шляхопроводів та споруд, необхідних для експлуатації шляхів, включаючи умови концесії або інші форми державно-приватного партнерства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Земельний кодекс України: Закон. Кодекс від 25 жовт. 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
2. Новаковська І.О., Іщенко Н.Ф. Проблеми відведення та використання земель для потреб дорожнього господарства. Сучасні питання економіки і права: зб. наук. праць. К.: КиМУ, 2017. Випуск 1–2(5,6). С. 135–144.
3. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності: Закон України від 17 лист. 2009 р. № 1559-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1559-17#Text>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності». Проект Закону № 6422 від 10.12.2021 року.
5. Про оцінку земель: Закон України від 11 груд. 2003 р. № 1378-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>
6. Харченко А.М., Тігарева О.О. Теоретичні аспекти відведення земельних ділянок під об'єкти транспортного будівництва. Збірник наукових праць НТУ Автомобільні дороги і дорожнє будівництво. Вип. 99. Київ : НТУ. 2017. С. 140–149.

УДК: 332.33

ЗАРУДНИЙ О.В., студент 1 курсу
Науковий керівник – **СВІДЕРСЬКА Т.О.**, асистентка
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ

Досліджували найбільш ефективні та продуктивні форми управління землекористуванням.

Ключові слова: земельні ресурси, землевласники, землекористування, природоохоронні заходи, форми власності.

Діяльність з управління земельними ресурсами в Україні здійснюється двома гілками влади, а саме: законодавча (ВР) та виконавча (КМУ). Кожна з них на своєму рівні має забезпечити максимальну ефективність використання, збереження та примноження земельних ресурсів, правовий захист всіх учасників земельних відносин (фермери, землевласники, державні адміністрації, фонд держмайна України, тощо). Напрацьована законодавча база, практичний досвід державних служб у сфері землекористування, не державний фінансовий та виробничі сектори дали змогу сформуванню ряд загальних принципів в напрямку ефективного землекористування, а саме:

- неподільність управління територіями та земельними ресурсами;
- глибокий соціально економічний та політичний аналіз в раціональному використанні земельних ресурсів з врахуванням максимальної економічної ефективності, соціальної сфери та природоохоронних заходів;
- ефективне поєднання державного, регіонального та місцевого управління земельними ресурсами забезпечується поділом власних повноважень відповідних утворень;

Роговська Я.В. Підсумки інвентаризації дендрофлори на території непрацюючого заводу м. Запоріжжя.....	64
Брижицький А. Термофотовольтаїки (TPV) – інноваційні технології в електроенергетиці.....	65
Іванюк М.М. Сутність і значення землевпорядних інновацій в розвитку сільськогосподарського землекористування.....	68
Гільченко О.І. Землі міст та ефективність їх використання.....	69
Єрмилов Д.А. Проблематика відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності.....	71
Зарудній О.В. Поняття та принципи ефективного управління землекористуванням.....	73
Маркс А. Особливості закордонного досвіду організації використання і охорони земель.....	75
Староконь Т.В. Сучасний стан геодезичних розмічувальних робіт в Україні.....	77
Красносільська А.А. GNSS та ГІС технології в сільському господарстві та землеустрої.....	78
Іванюк М.М. Геопортал відкритих даних Білоцерківської міської територіальної громади як сучасний інструмент для публікації та онлайн роботи з містобудівною документацією.....	80
Федорченко М.О. Сучасний стан та раціональне використання земель сільськогосподарського призначення.....	82
Розгон А.Р. Гідрографічні та геодезичні вишукування за допомогою водоплавних безпілотних апаратів.....	83
Демченко Ю.В. Комплексні плани при просторовій організації території.....	86
Зінькевич Я.В. Оцінювання гібридів помідора за господарсько цінними ознаками в умовах дослідного поля Білоцерківського НАУ.....	87
Гончаренко М.А. Сучасний стан ефективного використання земельних ресурсів України.....	89
Гутніков В.В. Сучасний стан полезахисних лісових смуг Миргородського району Полтавської області.....	91
Шаповалов В.С., Сідельник І.І. Аналіз гібридних комбінацій першого покоління <i>Triticum aestivum</i> L. за показниками якості зерна.....	93
Білоус С.С. Аналіз практичних аспектів й наукових основ інституціонального забезпечення проведення інвентаризації земель ринкових умовах.....	95
Іващенко В.О. Інституціональні особливості щодо вилучення земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності на основі порівняльного аналізу із зарубіжними країнами.....	97